

Welkom Netwerkbijeenkomst Belgisch en Nederlands Limburg 'Oplopende maatschappelijke spanningen, radicalisering en extremisme', Gouvernement aan de Maas, 30 mei 2024

Beste mensen,
Collega-gouverneur Jos Lantmeters,

Welkom in Maastricht,
een stad die ooit ons aller hoofdstad was,
totdat de geschiedenis anders besliste;
en ons Limburg doormidden sneed in een Belgisch en Nederlands deel.

Toch bleven en blijven we in méér dan alleen onze naam verbonden.
We zijn nog steeds 'grenzeloos' in onze taal,
onze vlaai
en andere goede zaken van het leven...
maar helaas – en daarvoor zijn vandaag samen –
zien **ook minder goede** zaken geen grenzen.

U – die goed thuis is in de materie – hoef ik natuurlijk niet écht iets uit te leggen, maar
Nederlandse rapportages – en de Belgische zullen niet veel anders zijn – liegen er niet
om **wát** die minder goede zaken zijn:

- Toegenomen terroristische dreiging
- Toegenomen radicalisering en extremisme
- Toegenomen polarisatie
- Toegenomen wantrouwen
- Toenemende spanningen in onze samenleving
- ...

En zo kan ik nog wel even doorgaan, over meerdere minder goede zaken die
samenvallen onder de kop maatschappelijke onrust.

Een maatschappelijke onrust die volgens ons nationaal instituut terrorismebestrijding en
veiligheid voortkomt uit angst, onzekerheid, onvrede of miskenning als gevolg van

kwesties waarop men geen grip heeft. Kwesties zoals globalisering, klimaatverandering, migratie, ongelijkheid...

Beste mensen,

dat is allemaal nogal wat; en dan weet je:
dit kan je niet aanpakken vanuit
'één perspectief, instituut of discipline'.

Op **landelijk gebied** wordt hierop in Nederland bijvoorbeeld al ingespeeld met een herijkte aanpak radicalisering;
een nationale extremisme-strategie en
een agenda veerkrachtige & weerbare samenleving;
net zoals de Vereniging Nederlandse Gemeenten niet lang geleden de Agenda Maatschappelijke Onrust publiceerde.

Op **provinciaal gebied** hebben we de afgelopen jaren stevig geïnvesteerd in het weer op orde brengen van de basis; zetten we integraal beleid op een veilige en weerbare samenleving en hebben we een bestuurlijke portefeuillehouder aangewezen.
Dit is Yolanda Hoogtanders, de burgemeester van Roermond, die daarmee de evenknie is van Wim Dries, de burgemeester van Genk.
Beiden zijn – tot hun spijt – helaas niet aanwezig.; al zal Yolanda Hoogtanders u zo dadelijk wel nog toespreken via een video.

Maar vandaag focussen we ons dus op **het gemeentelijk niveau**; waarbij ik écht blij ben dat ik niet alleen onze eigen gemeenteambtenaren mag verwelkomen, maar ook Belgische.

Want als die maatschappelijke onrust inderdaad geen grenzen kent; wij dezelfde problemen kennen of herkennen; dan kunnen we ons ook maar beter **weer één voelen** in het bestrijden of – béter nog – voorkomen.

Zoals – wat we hier écht als een speerpunt zien –
méér preventie en op tijd signaleren van ondermijning, extremisme en radicalisering van jongeren;
met name in kansarme wijken.

Want dat is wat we helaas zien. Hóé sterk moet je immers in je schoenen staan om 'nee' te kunnen zeggen op de vraag of je voor geld even een pakketje kan wegbrengen, als je opgroeit in armoede. En dan zien we óók nog dat die jongeren steeds jonger de criminaliteit worden ingetrokken. Vaak al voor hun zestiende. En de delicten ook nog eens zwaarder worden...

Net zoals we zien dat het recht-extremistische gedachtegoed vooral onder jongeren toeneemt...

Dat vraagt dat we onze jeugd weerbaarder moeten maken; moeten zorgen dat ze kansrijker, veiliger en gezond opgroeien; dat we ze kortom perspectief moeten bieden...

Beste mensen,

Precies dit is het doel van de dag.

Allereerst elkaar natuurlijk leren kennen;
maar daarnaast vooral delen;
tegen welke 'kwade' zaken lopen jullie op;
en hoe jullie – jullie gemeenten – zich hier tegen willen wapenen;
met als uiteindelijk doel: vooral van elkaar te leren.

Nee, beste mensen,
we delen al lang geen hoofdstad meer,
maar waarvan ik misschien dan wél wil dromen,
is een gezamenlijke 'Limburgse' aanpak van die grensoverschrijdende maatschappelijke onrust.

Ondertussen weten we denk ik allemaal wel
dat sociale cohesie en verbinding in deze van groot belang zijn.
En als er íets is,
wat we beiden,
na die scheiding van toen,
toch wel hebben behouden;
dan zijn dat gemeenschappen
die in de basis steunen op sterke sociale weefsels.

En dat,
beste mensen,
stemt mij hoopvol.
Hoopvol dat we vandaag
samen een begin kunnen maken
van een duurzame oplossing
voor de problemen van deze uitdagende tijd.

Ik wens u veel wijsheid, inspiratie en succes.